گزینه‌های ثبوتی تطبیق گردش قمر به دور زمین بر ایام یک ماه

خُب ببینید غیر از مسأله تعارف، ایشان این روایات «صم لرؤیه» و امثال آن را بر این حمل کردند که شارع این را فرموده است. مطلبی را عرض می‌کنم. تکرارش هم به‌صورت‌های مختلفی عرض شده، اما جمع‌بندی و یک جا جمع کردن برخی از مطالب، برای درک توسعه پیدا کردن گزینه‌های ثبوتی مفید است. این خیلی مهم است. یک چیز کمی نیست.

ما این را می‌دانیم: ماه که یک دور قمری است، مجموعش چقدر طول می‌کشد؟ بیست و نه روز و دوازده ساعت. این حرکت ماه است؛ بیست و نه روز و دوازده ساعت و چهل و چهار دقیقه. این حدود است. یعنی بیست و نه روز و نیم. دوازده ساعت نصف روز است.

خُب کل سال چند ماه است؟ دوازده ماه است. یک سال قمری دوازده ماه است. یعنی ما در دوازده ماه، از سی روز چقدر کم داریم؟ شش روز. چون دوازده تا نصف روز، شش روز می‌شود. لذا ما شش روز کم داریم. کما اینکه در سال شمسی ما پنج روز اضافی داریم. یعنی هر ماه سی روز است، دوازده تا سی روز می‌شود سیصد و شصت روز. این دوازده تا سی تا، سیصد و شصت روز می‌شود. اما سال شمسی، سیصد و شصت و پنج روز است. خمسه مسترقه می‌گفتند. قبلاً بحثش شد. قدیمها به آن پنجه می‌گفتند. در زمان رضاخان پنجه از بین رفت. آن را در کل سال پخش کرد. فروردین تا شهریور را سی و یک روز حساب کردند، اسفند را هم بیست و نه روز حساب کردند، وقتی سال کبیسه شد اسفند سی روز می‌شود.

خُب سال شمسی از سیصد و شصت روز، پنج روز اضافه دارد، ماه قمری شش روز کم دارد، لذا تفاوت ماه قمری و شمسی در هر سال یازده روز می‌شود. چون ماه قمری شش روز از سیصد و شصت کم دارد، پنج روز هم سال شمسی اضافه دارد. لذا تفاوت این دو، یازده روز می‌شود.

بازبینی #1
ایجاد شده 30 آوریل 2026 11:00:58 توسط ... .
به روزرسانی شده 30 آوریل 2026 11:01:30 توسط ... .